

Анотація на вибіркoву навчальну дисципліну «Філософія освіти»

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність *011 Освітні, педагогічні науки*

Освітньо-професійна програма *Організація дошкільної освіти*

Кількість кредитів – *4*

Рік підготовки – *1, семестр – 1*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Опачко Магдалина Василівна, доктор педагогічних наук, доцент; e-mail: magdalena.opachko@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Навчальний курс «Філософія освіти» спрямований на поглиблення наявного стану світоглядної культури і навичок абстрактного мислення, аналіз феномену освіти в контексті сучасних світоглядно-методологічних парадигм антропології і аксіології. Формування і розвиток сучасної світоглядно - методологічної парадигми здобувачів другого освітнього ступеня у сфері освіти неможливе без філософії як теоретичної основи світобачення та певного методу відношення до світу. Філософська культура магістранта зумовлює адекватне сприйняття ним навчального матеріалу як основи, практично всіх наук, так і виступає передумовою формування його як особистості. Вона також обумовлює ефективність самоменеджменту, оскільки підвищує загальну культуру мислення, вміння раціонально відібрати з потоку наукової інформації необхідний матеріал. Засвоєння змісту дисципліни сприяє розвитку критичного мислення, набуттю важливих для професійної педагогічної діяльності, вмінню знаходити оптимальний вихід із ціннісно-кризових ситуацій.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія освіти» є систематизація та узагальнення знань здобувачів магістерського ступеня з «Дошкільної освіти» на теоретико-методологічному рівні, а також їх залучення до філософського осмислення концептуальних, парадигмальних підходів у розвитку сучасної дошкільної освіти як соціокультурного феномену та вироблення їх власної світоглядної концепції освіти; сприяння формуванню високого рівня компетентності і культури магістрантів.

Завдання курсу полягає у ознайомленні здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з особливостями предметної ідентифікації філософії освіти та актуальними проблемами, що досліджуються нею; сприянні розвитку критичного, креативного та рефлексивного мислення; формуванні методологічної компетентності здобувачів; розвитку їхньої дослідницької культури.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни. У процесі вивчення навчальної дисципліни «Філософія освіти» магістранти будуть ознайомлені із місцем філософії освіти в структурі наукового знання, із філософським розумінням сутності освіти в культурно-історичному контексті, національними аспектами розвитку і становлення філософії освіти в Україні; методологічними засадами розвитку та

становлення освітньої парадигми в контексті сучасних євроінтеграційних трансформацій; науково-філософським способом сприйняття дійсності, поняттями еволюції та буття у контексті науково-філософського світогляду; специфікою духовного виміру людського буття, місцем і роллю уявлень про загальнолюдські цінності в системі філософського знання та у структурі світоглядних орієнтацій особистості; основними суперечностями та проблемами розвитку сучасної освіти, в тому числі, дошкільної; перспективами розвитку сучасного університету у контексті сучасного глобалізованого світу.

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач магістерського ступеня повинен знати:

- особливості предметної ідентифікації філософії освіти;
- методологічні функції філософії освіти;
- сутність освіти, як соціокультурного феномену;
- внесок провідних філософів у розвиток ідеї освіти;
- цілі, цінності, ідеали та результати освіти;
- еволюцію ідеї освіти;
- вплив освіти на розвиток особистості і суспільства;
- основні парадигми розвитку освіти;
- закономірності розвитку освіти;
- результати освіти та критерії їх оцінки;
- володіти цілісним обсягом знань з філософії освіти;
- загальні тенденції розвитку освіти;

уміти:

- аналізувати наукові публікації в межах дослідження та в інших галузях, в тому числі іноземною мовою;
- порівнювати і критично аналізувати філософські концепції представників різних філософських шкіл;
- використовувати найновіші педагогічні дослідження в спеціальній галузі дослідження, а також в навчальному процесі;
- знаходити, систематизувати та узагальнювати матеріали з проблематики досліджень, здійснювати методологічно коректне обґрунтування тенденцій розвитку освіти;
- використовувати різні джерела та дослідження інших галузей знань для обґрунтування відповідей;
- оформляти власні дослідження відповідно до вимог, визначених програмою навчального курсу.

Література

1. Андрущенко В. П. Роздуми про освіту: статті, нариси, інтерв'ю. Київ : Знання України, 2004. 738 с.
2. Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: Навчально-методичний посібник / О. Базалук, Н. Юхименко – К.: Кондор, 2010. - 164 с.
3. Вища педагогічна освіта і наука України : історія, сьогодення та перспективи розвитку. Івано-Франківська область / ред. рада : В. Г. Кремень, В. П. Андрущенко [та ін.] ; авт. : В. П. Андрущенко, О. Д. Барабаш, В. Х. Брус [та ін.] ; АПН України.

- Асоціація ректорів педагогічних університетів Європи. Інститут вищої освіти. – Київ : Знання України, 2010. 335 с
4. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті. Полтава : ПОШПО, 2006. 328 с.
  5. Клепко С. Ф. Конспекти з філософії освіти. Полтава: ПОШПО, 2007. 424 с.
  6. Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. Київ : Педагогічна думка, 2008. 213 с.
  7. Філософські засади трансформації вищої освіти в Україні на початку ХХІ століття / авт. кол. : В. Андрущенко (керівник), Л. Горбунова, Л. Зязюн [та ін.] ; ред. кол. : В. Кремень, В. Андрущенко [та ін.] ; АПН України, Інститут вищої освіти. Київ : Педагогічна думка, 2007. 350 с.
  8. Філософія освіти : навч. посібник / за заг. ред. В. Андрущенка, І. Передборської. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 329 с.
  9. Філософія і методологія розвитку вищої освіти України в контексті євроінтеграційних процесів : колективна монографія / НАПН України, Інститут вищої освіти ; авт. кол. : В. Андрущенко (кер.), М. Бойченко, Л. Горбунова, В. Лугай [та ін.]. Київ : Педагогічна думка, 2011. 320 с.
  10. Юлина Н. С. Философия для детей. *Постметодика. Філософія у школі*. 1996. № 3 (13) . С. 20–23.